

ขั้นตอนสู่ลภาวะ “ของตกค้าง”

ขั้นตอนศุลกากร “ของตกค้าง”

ผู้เขียน	: รติรัตน์ คงเอียด
พิมพ์ครั้งแรก	: สิงหาคม 2566
ISBN (e-Book)	: 978-616-302-325-4
เจ้าของ	: บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด
ที่ปรึกษา	: ดารารัตน์ พิชมงคล
กองบรรณาธิการ	: ศศิพันธุ์ อุษณีย์มาศ
พิสูจน์อักษร	: ประนอม เพ็ชรสมัย
ประสานงาน	: กิพสุคนธ์ วงษ์เมือง
ออกแบบ-จัดรูปเล่ม	: คชาภา พูลสวัสดิ์

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

รติรัตน์ คงเอียด.

ขั้นตอนศุลกากร ของตกค้าง.-- กรุงเทพฯ :

ธรรมนิติ เพรส, 2566.

24 หน้า.

1. ศุลกากร. 2. กฎหมายศุลกากร. I. ชื่อเรื่อง.

343.056

ISBN (e-Book) : 978-616-302-325-4

จัดทำหน่ายโดย

บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด เลขที่ 178 อาคารธรรมนิติ ชั้น 4

ซอยเพิ่มทรัพย์ (ประชาชื่น 20) ถนนประชาชื่น แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ 10800

โทรศัพท์ (02) 555-0713 โทรสาร (02) 555-0728

ได้รับอนุญาตจัดพิมพ์จากเจ้าของลิขสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมาย สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 (ห้ามลอกเลียนแบบ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ รวมทั้งการจัดทำแบบ ทำย่อไปทำรูปแบบ หรือวิธีใด ๆ ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ การบันทึก หรือวิธีการอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาต มิฉะนั้น จะถือว่ามีความผิดตามกฎหมาย)

- สารบัญ -

6

“ของตกค้าง”
ตามกฎหมายศุลกากร
เกิดขึ้นได้อย่างไร

11

กฎหมายศุลกากร
กำหนดหลักเกณฑ์
การดำเนินการเกี่ยวกับ
ของตกค้างไว้อย่างไร

15

การผ่อนผัน
ให้ผ่านพิธีการศุลกากร
สำหรับของตกค้าง

20

การปฏิบัติกับ
ของตกค้าง
ที่เป็นของต้องห้าม
ของต้องกำกวด

“ของตกค้าง” ตามกฎหมายศุลกากร เกิดขึ้นได้อย่างไร²

² การปฏิบัติเกี่ยวกับของตกค้างได้มีการกำหนดความหมายและหลักเกณฑ์การปฏิบัติพิธีการศุลกากรว่าด้วยของตกค้างไว้ซึ่งปรากฏอยู่ในมาตรา 107 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 ประกอบกับความในข้อ 3.2 และ 3.3 แห่งประกาศกรมศุลกากรที่ 142/2560 เรื่อง พิธีการศุลกากรว่าด้วยของตกค้าง ลงวันที่ 10 พฤศจิกายน 2560

“ของตกค้าง” ตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 คำว่า “ของ” หมายถึง สิ่งต่าง ๆ และคำว่า “ตกค้าง” หมายถึง หลงเหลืออยู่

แต่ในความหมายของกฎหมายว่าด้วยศุลกากร คำว่า “ของตกค้าง (Overtime Goods)” หมายความว่า ของที่อยู่ในอารักขาของศุลกากรที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1.1 ของนำเข้ามาในราชอาณาจักรที่เป็นสินค้าอันตราย

คำว่า “วัตถุอันตราย” ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 หมายความว่า วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุที่มีอันตรายสูง วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง และวัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็เคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2560 มาตรา 5 (5) ได้กำหนดให้การกำหนดชนิดหรือประเภทของสินค้าอันตราย การเก็บและการขนถ่ายสินค้าอันตรายที่อยู่ในเขตศุลกากร และที่นำออกไปจากเขตศุลกากร รวมทั้งวิธีการจัดเก็บอากรสำหรับสินค้าอันตราย ต้องเป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงดังกล่าวคือกฎกระทรวงกำหนดชนิดหรือประเภทการเก็บและการขนถ่ายและการจัดเก็บอากรสำหรับสินค้าอันตราย พ.ศ. 2560 ที่กำหนดให้สินค้าอันตรายที่อยู่ในเขตศุลกากรและที่นำออกไปจากเขตศุลกากรต้องเก็บ ขนถ่าย และจัดเก็บอากรตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฉบับนี้ รวมถึง “วัตถุอันตราย” ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ด้วย

ในกรณีของนำเข้ามาในราชอาณาจักรที่เป็นสินค้าอันตรายตามชนิดหรือประเภทของสินค้านี้จึงรวมถึงวัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายด้วย หากผู้นำของเข้ามิได้นำของออกไปจากเขตศุลกากรภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดย่อมตกเป็นของตกค้าง

สำหรับของนำเข้ามาในราชอาณาจักรที่เป็นสินค้าอันตราย มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติพิธีการศุลกากรว่าด้วยของตกค้างแยกพิจารณาได้ 2 กรณี ดังนี้

(1) กรณีสินค้าอันตรายที่ขนถ่ายข้างลำ (Overside)

หากผู้นำของเข้ายังมีได้นำของออกไปจากเขตศุลกากรภายในกำหนดเวลา 5 วัน นับแต่สินค้าอันตรายอยู่ในอารักขาของศุลกากร

(2) กรณีสินค้าอื่น ๆ

หากผู้นำของเข้ายังมีได้นำของออกไปจากเขตศุลกากรภายในกำหนดเวลา 7 วัน นับแต่สินค้าอันตรายอยู่ในอารักขาของศุลกากร